

السلامة الاجتماعية

پاورپوینت درس 8 مطالعات اجتماعی پنجم ابتدایی

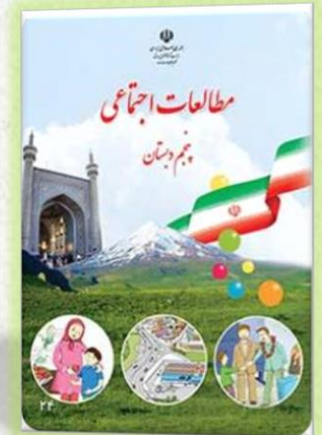
(را هها و حمل و نقل (1))

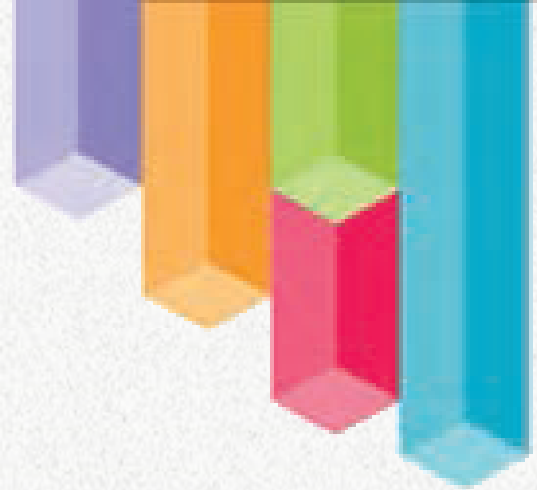
تهیه و تنظیم:

نام معلم:

مدرسه:

کلاس:

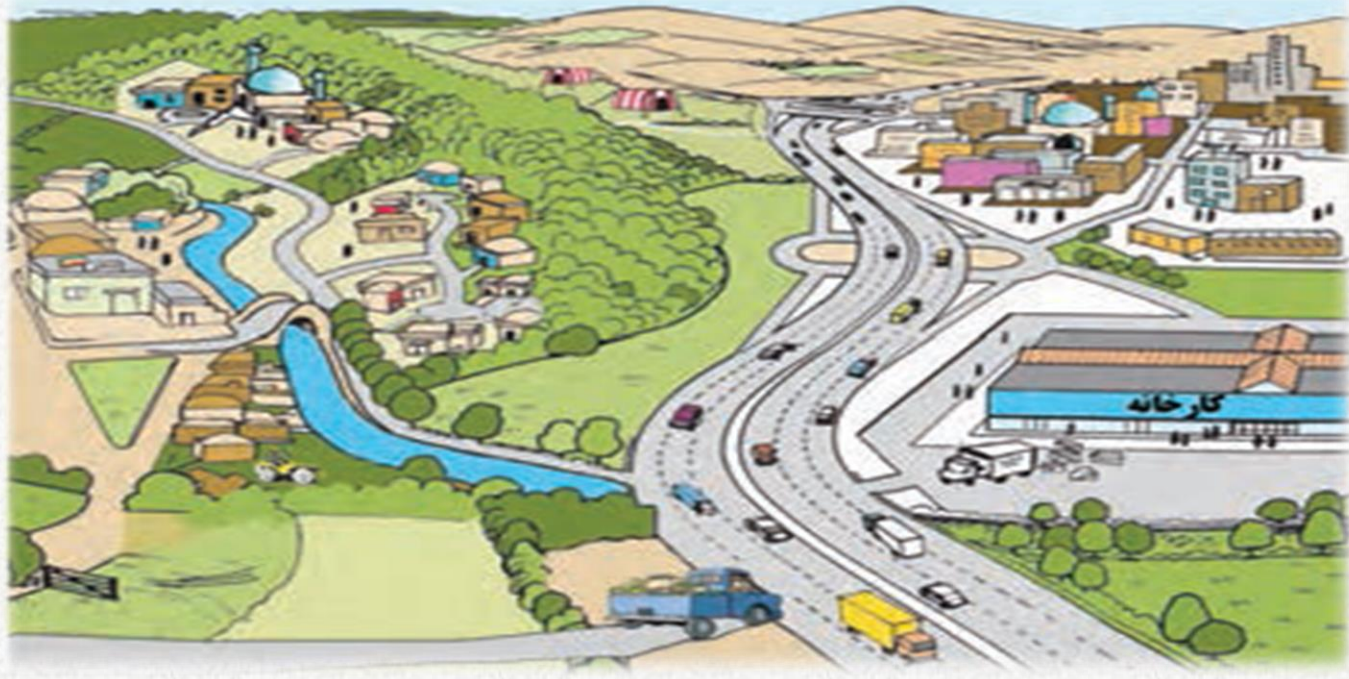

درس 8

را هها و حمل و نقل (1)

آیا تاکنون فکر کرده اید که راه ها چه نقشی در زندگی ما دارند؟ به تصویر زیر نگاه کنید و بگویید راه ها کدام نیازهای مردم را رفع می کنند؟

راه برای جابه جایی مردم و کالاها از مکانی به مکان دیگر، لازم است. برای مثال، مردم برای رفتن به مدرسه یا محل کار خود، رفتن به مغازها و خرید کردن، رفتن به تعطیلات یا دیدن اقوام و دوستان خود به راه هانیا دارند. بسیاری از کالاهایی که مردم مصرف می کنند، مانند مواد غذایی، از راه های دور و نزدیک به آن ها می رسند. همه ی مکان ها به وسیله ی راه به یکدیگر مربوط می شوند.

به وسایلی که مردم و کالاها را جابه جا می کنند، وسایل حمل و نقل می گویند.

حمل و نقل در گذشته

فَعَالِيَت

پرس وجو کنید که پیش از اختراع اتومبیل، مردم از چه وسایلی برای حمل و نقل استفاده می کرده اند و این وسایل چه تفاوتی با وسایل حمل و نقل امروزی داشته اند؟

حمل و نقل درون شهری

امروزه مردم برای جابه جا شدن در شهرها از وسایل مختلف، استفاده می کنند.

در شهرهای بزرگ یکی از وسایلی که مردم را از جایی به جای دیگر می برد، **قطار شهری (مترو)** است که بیشتر از زیر زمین عبور می کند و سرعت زیادی دارد.

فعالیت

۱ در کلاس درباره ی موارد زیر، گفت و گو کنید.

به نظر شما کدام یک از وسایلی که تصویر آن ها را می بینید، برای سفرهای درون شهری، مناسب ترند؟ کدام یک از این وسایل، آلودگی هوای کمتری ایجاد می کنند؟ با استفاده از کدام یک از آن ها، مشکل ترافیک، کمتر می شود؟ کدام یک کم هزینه تر است؟ تعداد کدام یک را بهتر است در آینده در جامعه افزایش دهیم؟ چرا؟

۲ کاربرگه ی شماره ی ۷ (رفت و آمد به مدرسه) را انجام دهید.

راه ها و بازرگانی

در درس پیش خواندید که کالاهای مورد نیاز ما در کارخانه ها تولید می شوند. این کالاها با وسایل حمل و نقل از راه های ارتباطی میان شهرها و روستاها می گذرند و به فروشگاه ها و مراکز خرید فرستاده می شوند تا ما آن ها را خریداری کنیم. پس راه ها نقش مهمی در رفع نیازهای ما دارند.

فَعَالِيَت

تصویر زیر، یک کارخانه ی کمپوت سازی را نشان می دهد. این کارخانه برای چه چیزهایی به راه ها و وسایل حمل و نقل نیاز دارد؟

راه ها چه نقشی در صادرات و واردات کشور ما دارند؟

امروزه، مردم در همه جا به محصولات کشاورزی، موادّ اولیه و کالاهای صنعتی و همچنین به یکدیگر نیاز دارند و به همین دلیل، به هم وابسته اند. آیا می توانید چند کالا را نام ببرید که در خارج از محلّ زندگی شما تولید می شود و سپس برای مصرف به محلّ زندگی شما حمل می شود؟ اگر در یک ناحیه، محصولی بیشتر از نیاز مردم تولید شود، مقداری از آن محصول را برای فروش به جاهای دیگر می فرستند.

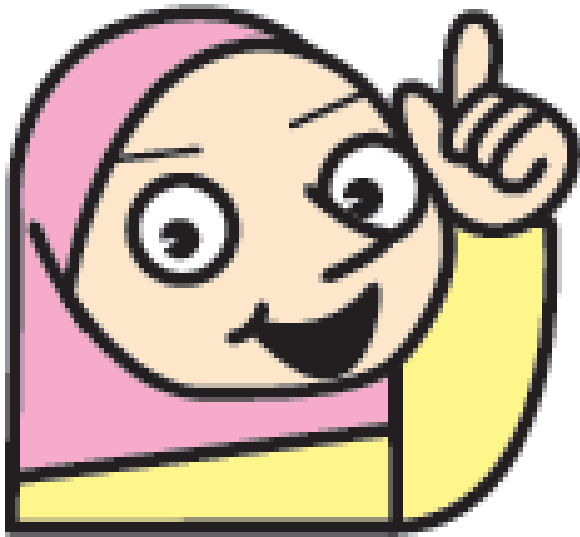

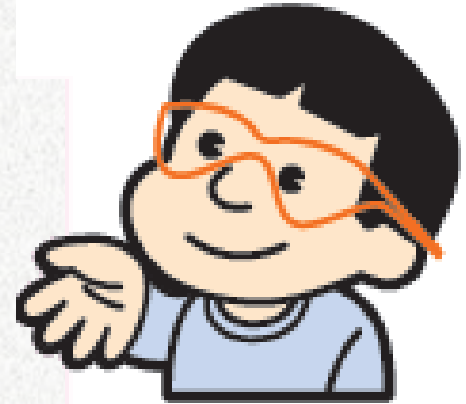
برای مثال، در استان گیلان برنج و چای تولید می شود؛ در حالی که بیشتر نواحی کشور ما برای کشت این دو محصول شرایط مناسبی ندارد.

بنابراین، چای و برنج گیلان به سایر نقاط کشور فرستاده می شوند و در آنجا به فروش می رسند. از سوی دیگر، استان گیلان شرایط آب و هوایی و خاک مناسب برای کشت خرما، پسته و زعفران ندارد. برای همین، ساکنان آن استان، این محصولات را از نواحی دیگر به محل زندگیشان وارد می کنند و می خرند.

اکنون با توجه به موضوع
بازرگانی، بهتر می توانیم به
اهمیت راه ها، پی ببریم.

به خرید و فروش کالا در
داخل یک کشور یا با
کشورهای دیگر، بازرگانی
می گویند.

❖ کالاهایی که در داخل یک ناحیه تولید شده اند، برای فروش به جاهای دیگر فرستاده می شوند؛ به این کار صادرات می گویند.

❖ کالاهایی که در خارج از یک ناحیه تولید شده اند، برای فروش به آنجا وارد می شوند، به این کار واردات می گویند.

فَعَالِيَت

۱ به بسته بندی یک کالا توجه کنید و ببینید کارخانه ای که آن را تولید کرده، در کجاست. مسیری را که این کالا طی کرده است تا به شهر یا روستای شما برسد، در روی نقشه مشخص کنید.

۲ با پرس وجو از بزرگترها، چند نمونه از میوه ها یا سبزیجاتی را که در ناحیه ی شما تولید نمی شوند اما در بازار محلّ زندگی شما وجود دارند، نام ببرید.

انواع راه ها و وسایل حمل و نقل

به طور کلی، راه ها و وسایل حمل و نقل به سه دسته تقسیم می شوند: **زمینی، هوایی و آبی.**

حمل و نقل زمینی

به تصویر نگاه کنید و وسایل حمل و نقل زمینی را نام ببرید.
حمل و نقل زمینی از دو طریق، انجام می شود:
را ههای جاده ای، راه آهن.

راه های جاّده ای: به نقشه ی جاّده های کشور ایران
توجه کنید. در این راه ها، مسافران و کالاها در شهرها
و روستاهای کشور جابه جا می شوند.

بعضی از راه های جاّده ای «آزاد
راه» هستند؛ یعنی در آن ها،
مسیر رفت و برگشت با مانع هایی
از هم جدا شده اند. بنابراین، در
آزاد راه ها خطر تصادف
دو خودرو از روبه رو کمتر است.

نقشه ی راه های اصلی زمینی کشور

رعایت ایمنی در جاده ها

رانندگان و مسافران باید در سفرهای جاده های، نکات ایمنی را رعایت کنند تا حادثه ی ناگواری برای آن ها، پیش نیاید. بی توجهی به این نکات ایمنی، باعث حوادث ناگوار می شود:

- ❖ همه ی سرنشینان خودروها، یعنی رانندگان و مسافران، باید کمربندهای ایمنی را ببندند.
- ❖ رانندگان باید با حواس جمع رانندگی کنند. صحبت کردن راننده با تلف همراه یا دیگران و نیز خوردن و آشامیدن در حین رانندگی باعث بروز حادثه می شود.
- ❖ اغلب تصادف ها در اثر سرعت غیرمجاز رخ می دهند.
- ❖ رانندگی کردن با سرعت زیاد نشانه ی مهارت و شجاعت نیست.

با تشکر و سپاس از معلم خوبم

پایان